

РЕШЕНИЕ

№ 7579

гр. София, 15.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 52 състав,
в публично заседание на 16.11.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Силвия Димитрова

при участието на секретаря Албена Илиева и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **5265** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. АПК, вр. чл.1 ЗОДОВ.

Образувано е на основание определение №3064/24.04.2020 г., постановено по адм.дело №1654/2020 г. по описа на АССГ, Второ отделение, 48 състав, с което съдът е разделил производството по същото дело, образувано по искова молба на [фирма] срещу Агенция „Митници“, за съответните решения и периоди.

С искова молба (уточнение) от 04.08.2020 г., депозирана от адв. М. А. - пълномощник на ищеца [фирма] се твърди, че дружеството е претърпяло имуществени вреди в размер на 914,78 лв., представляващи законната лихва върху сумата 2511.00 лв., внесена като депозит от дружеството на 11.04.2008 г. и освободена на 22.03.2011 г., вследствие на отмяната на Решение №637/24.10.2008 г. на Началника на Митница А. С., с влязло в сила Решение № 5/ 27.01.2010г. по адм. дело № 1897/2009 г. по описа на АССГ. Поддържа се, че претендираните имуществени вреди са съизмерими с размера на пропуснатата печалба, но не по-малко от размера на законната лихва, изчислена по правилото на чл.86, ал.1 ЗЗД, в резултат на лишаването на дружеството-ищец от право да ползва внесените като депозит суми. Върху посочената главница се претендира и законната лихва, считано от датата на подаване на исквата молба – 31.10.2011 г. до окончателното изплащане на сумата. Претендират се и направените от ищеца разноски.

Ответникът Агенция „Митници“, чрез процесуалния си представител юрисконсулт А. в представен писмен отговор и в съдебно заседание оспорва предявения иск с искане същият да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан. Претендира присъждането

на юрисконсултско възнаграждение.

Участващият по делото прокурор от СГП, изразява становище за основателност, но недоказаност на предявените искове, поради което моли същите да бъдат отхвърлени. По делото са събрани писмени доказателства. Приложено е адм. д. №1901/2009 г. по описа на АдмС – С.-град, I отд., 6-ти състав.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено от фактическа страна следното:

Производството по настоящето дело е образувано, след като с Решение № 2103/10.02.2020 г. по адм. д. №1016/2018 г. по описа на ВАС е отменено Решение №6129 от 30.10.2017 г. по адм. дело № 4251/2017 г. по описа на АССГ и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав и указания за разделянето на исковите претенции.

От представените по делото доказателства се установява, че с преводно нареждане от 11.04.2008 г. (л.24 от делото) ищецът е внесъл по сметка на Митница „А. С.” сумата от 2511 лв., като депозит, във връзка с възникването на публични задължения по ЕАД №08BG005102H0020630/09.04.2008 г.

Видно от приетото за послужване административно дело №1901/2009 г. по описа на АССГ, 6-и състав, с ЕАД № 08BG005102H0020630/09.04.2008 г. [фирма], [населено място] е осъществил внос на стоки от Турция. По декларацията е извършена митническа проверка, за която от митнически служители при отдел „М.” – митница А. С. е съставен протокол №173/09.04.2008 г. за проверка на стоките по смисъла на чл.152 в съответствие с чл.160 от ППЗМ. Изготвено е становище изх. № 96/10.04.2008 г. на отдел „Тарифна политика” при митница „А. С.“, в което е посочено, че след извършен преглед на представените документи и физически оглед на взетите мостри от стоката по посоченото ЕАД, е установено, че митническата стойност на стоките е занижена, което възпрепятства прилагането на чл.29, §1 от Регламент 2913/92 и митническата стойност следва да се определи по заместващи методи, визирани в чл.30, §2 от Регламент 2913/92. В допълнение е отразено, че след направен анализ на представителна извадка от системата „Т.” е предложена нова митническа стойност на подробно описаните под съответните номера стоки на основание чл.30, § 2, буква „в” за една част от стоките, за друга част по буква „б” от Регламент 2913/92 ЕС. Производството по чл.102 от ЗМ е приключило с издаването на Решение №637/24.10.2008 г. на Началника на митница А. С., с което, както е посочено в мотивите му - независимо от представените документи е налице съмнение относно спазването на разпоредбата на чл.35, ал.1, т.4 от ЗМ и е взето предвид становището на отдел „Тарифна политика” за определяне на нова МС, на основание чл.15, ал.2, т.8 и чл.59, ал.1 от АПК и чл.6 от Регламент 2913/92 ЕС е определена нова митническа стойност на част от внесените стоки в общ размер на 26 164, 78 лева и ДДС общо за доплащане в размер на 2510,85 лева. Дружеството жалбоподател е задължено да заплати публични държавни вземания в размер на определения ДДС за доплащане за съответните стоки като разлика за доплащане, както и дължимите лихви. Разпоредено е и след влизане в сила на решението да бъде усвоен учредения депозит за погасяване на митническото задължение и лихвите. На основание чл.205 от ЗМ е разпоредено да се вземе под отчет сумата за определените по горе публични държавни вземания ДДС за доплащане. Следователно, първоначално сумата от 2511 лв. е била внесена за целите на вдигане на стоката, във връзка с чл. 162 ППЗМ, а впоследствие е била задържана от митническите органи, като основанието за задържането ѝ е било

променено въз основа на Решение №637/24.10.2008 г.

С Решение №360/10.03.2010 г. по адм. дело №1901/2009 г. по описа на АССГ е отменено Решение №637/24.10.2008 г. на Началника на Митница „А. С.“, което решение на АССГ е оставено в сила с Решение №15145/10.12.2010 г. по адм. дело №6238/2010 г. по описа на ВАС.

С молба от 29.07.2008 г. дружеството е поискало възстановяване на внесеня паричен депозит, но същият не е възстановен.

На 22.03.2011 г. (л. 25 от делото) Митница „А. С.“ е наредила превеждане на [фирма] на сумата 27235,23 лева с посочено основание описани решения, едно от които е Решение №637/24.10.2008 г.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Искът е допустим. Същият е предявен след отмяната на административен акт - Решение №637/24.10.2008 г. на Началника на Митница „А. С.“ и срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт се твърди, че са причинени вредите. Ищецът е активно легитимиран, тъй като е бил адресат на отменения като незаконосъобразен административен акт, от който твърди, че е претърпял имуществени вреди, предмет на исковата молба. Съобразно разпоредбата на чл.205 от АПК исковите се предявяват срещу юридическото лице, от чийто незаконосъобразен акт са причинени вредите – Агенция“Митници“, в състава на която се включва административният орган, издал отменения административен акт-Решение на началника на Митница „А. С.“.

Разгледан по същество, искът е частично основателен.

Отговорността на държавата и общините за вреди, причинени на граждани и юридически лица е регламентирана в разпоредбата на чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди(ЗОДОВ). Съгласно чл.1, ал.1 ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на гражданите и юридическите лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на техни органи и длъжностни лица при и по повод изпълнение на административна дейност, като съгласно ал.2 исковите по ал. 1 се разглеждат по реда, установен в АПК. За да бъде реализирана отговорността на държавата или общините за вреди по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, следва при условията на пълно и главно доказване ищецът да установи наличието на следните предпоставки: 1.Наличие на незаконосъобразен административен акт, действие или бездействие на административен орган и длъжностни лица при осъществяване на административна дейност, като в случаите на отговорност от административен акт, същият съгласно разпоредбата на чл.204, ал.3 АПК, следва да е отменен по съответния ред; 2. Наличие на реална вреда /имуществена и/или неимуществена/, настъпила за ищеца; 3.Наличие на причинно-следствена връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. При липса на която и да е от посочените предпоставки, не може да бъде реализирана отговорността на държавата и общините по реда на чл.1, ал.1 от ЗОДОВ. С оглед разпоредбата на чл.4 ЗОДОВ държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Следователно имуществената отговорност по чл.1, ал.1 ЗОДОВ е обективна и безвиновна.

В производството по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ ищецът следва да докаже претърпените вреди, техния характер и размер, както и наличие на пряка причинно-следствена

връзка между претендираните вреди и незаконосъобразния административен акт, действие или бездействие.

Настоящият състав приема, че в процесния случай са налице посочените по-горе кумулативни предпоставки за ангажиране обективната и безвиновна отговорност на ответника - Агенция "Митници". Налице е отменено като незаконосъобразно Решение №637/24.10.2008 г. на Началника на Митница „А. С.“, с което ищецът [фирма] е било задължено да заплати публични държавни вземания - ДДС в размер на 2510,85 лв. по митническа декларация с ЕАД №08BG005102H0020630/09.04.2008 г., като с диспозитива на решението (т.4) е прието, че след влизането му в сила учреденият депозит с ПН в размер на 2510.85 лв. да бъде усвоен за погасяване на възникналото митническо задължение, общо в размер на 2510,85 лв., както и за дължимите лихви, считано от 09.04.2008 г. до окончателното заплащане на сумите.

Решение №637/24.10.2008 г. на Началника на Митница „А. С.“ е отменено като незаконосъобразно с Решение №360/10.03.2010 г. по адм. дело №1901/2009 г. по описа на АССГ, оставено в сила с Решение №15145/10.12.2010 г. по адм. дело №6238/2010 г. по описа на ВАС. Предвид изложеното съдът приема, че е доказано наличието на първата предпоставка, обуславяща основателността на предявения иск по чл.1, ал.1 ЗОДОВ - отменен незаконосъобразен административен акт.

Установи се, че първоначално сумата от 2511 лв. е била внесена за целите на вдигане на стоката, във връзка с чл.162 ППЗМ, а впоследствие е била задържана от митническите органи, като основанието за задържането ѝ е било променено, въз основа на Решение №637/24.10.2008 г. Именно поради това, а и предвид обстоятелството, че се търсят вреди от отмененото решение, исковият период следва да се прецизира за периода от 24.10.2008 г. /датата на издаване на решението/ до 22.03.2011 г./датата на връщане на сумата/, тъй като това е периодът, през който се търпят вреди от отмененото решение и размерът на обезщетението следва да бъде определен за този период. При така заявеното основание на иска няма причина за присъждане на обезщетение за период, преди издаване на акта, от който се претендира да са понесени вредите.

Налице е и втората предпоставка, обуславяща основателността на предявения иск, а именно: наличие на причинена вреда на ищеца от отмененото като незаконосъобразно Решение №637/24.10.2008 г. на Началника на Митница „А. С.“. Претендираната имуществената вреда се съизмерва с размера на законната лихва върху сумата от 2511.00 лв., внесена от ищеца като депозит по сметка на Митница „А. С.“. За времето от 24.10.2008 г. /датата на издаване на решението/, до нейното възстановяване на 22.03.2011 г., ищецът е бил лишен от възможността да ползва собствените си средства, като е понесъл вреди под формата на пропуснати ползи, които са реални, а не хипотетични вреди и се съизмерват с размера на законната лихва за периода на задържане на сумата, който размер не следва да се доказва изрично. Липсата на необходимост от доказване на вреди в размер на законната лихва произтича от нормата на чл.86, изр.1 ЗЗД. Само в случай, че кредиторът твърди претърпени вреди в по-висок размер и претендира тяхното заплащане от своя длъжник, той ще следва да развие исково производство по общия ред (арг. от чл. 86, изр. 2 ЗЗД), в рамките на което да установи с преки доказателства вида и размера на поддържаните от него вреди, съобразно нормите на чл. 51, респективно – чл. 82 ЗЗД (в зависимост от източника на възникналото облигационно задължение – деликт или неизпълнен договор).

Не е налице липса на доказани вреди с оглед разпоредбата на чл.197, ал.1 ЗМ. Според редакцията на този текст към момента на възникване на митническите задължения обезпечението не се освобождава, докато митническото задължение, за което е било представено, не се погаси или може да възникне отново. Обезпечението се освобождава незабавно, след като митническото задължение се погаси или вече не може да възникне. Отмяната на акта има обратно действие, т.е. с обратна сила отпадат разпоредените с него задължения за допълнителни публични вземания, респ. учредения във връзка с тях депозит. От съдържанието на цитираната разпоредба следва извод, че с отмяната на акта за задълженото лице възниква право на възстановяване на сумите, внесени във връзка с определения от митническите органи депозит.

Съгласно легалното определение по чл.235, пар.1, б.“а“ от Регламент (ЕИО) № 2913/92 „възстановяване“ е връщане в пълен или частичен размер на заплатените вносни или износни сборове. Възстановяването или опрощаването на вносни или износни сборове се разрешава след подаването на молба пред съответното митническо учреждение преди изтичането на срок от три години, считано от датата, на която длъжникът е бил уведомен за тези сборове. Когато митническите органи установят самостоятелно в този срок някое от обстоятелствата по параграф 1, първа и втора алинея, те пристъпват служебно към възстановяване или опрощаване (чл.236, пар.2 от Регламент (ЕИО) № 2913/92).

В случая, спорът не е относно правото на възстановяване на митническите задължения, а относно основанието и размера на претендираните от ищеца имуществени вреди във връзка с внесения депозит за установени публични задължения с Решение №637/24.10.2008 г. на Началника на Митница „А. С.“, което е отменено от АССГ с влязло в сила решение.

Според настоящият състав в случая не е налице отрицателната предпоставка по чл.8, ал.3 ЗОДОВ, изключваща отговорността на ответника по ЗОДОВ, тъй като специалният закон – Закон за митниците или Регламент (ЕИО) № 2913/92 (приложим към момента на възникване на задължението) не уреждат специален ред за търсене на претендираните имуществени вреди. Действително, чл.235 и чл.236 от Регламент (ЕИО) №2913/92 уреждат ред за подаване на молба за възстановяване на митните сборове, а по аргумент на чл.241, митническите органи следва да постановят решение за възстановяване. В случая този ред е неприложим, тъй като утежняващият административен акт е отменен по съдебен ред и възникналото от негова отмяна задължение за възстановяване на внесения депозит е изпълнено на 22.03.2011 г.

Основанието за обезщетяване на претендираните имуществени вреди поради неизползване на паричните средства от датата на издаване на отмененото решение – 24.10.2008 г. до възстановяването им на 22.03.2011 г., следва да се реализира по чл.1, ал.1 ЗОДОВ. В този смисъл са Решение № 9160 от 12.08.2021 г. по адм. д. № 1304/2020 г. на ВАС, Трето отделение, Решение №9160/12.08.2021 г. по адм. д. №1304/2021 г. на ВАС, Трето отделение, постановени по идентични случаи и между същите страни.

При извършената служебно проверка чрез С..BG, се установи, че законната лихва върху сумата 2511.00 лева за периода от 24.10.2008 г. до 22.03.2011 г. е в размер на 708.43 лева, поради което искът следва да бъде уважен в този размер. При преценката на характера на претендираните вреди и основателността на предявения иск, настоящият състав съобрази и Решение на СЕС от 18.01.2017 г. по дело С-365/15.

Според задължителното тълкуване, дадено с това решение, когато вносни сборове, в това число антидъмпингови мита, се възстановяват, тъй като са били събрани в нарушение на правото на Съюза — което запитващата юрисдикция следва да провери — за държавите членки е налице задължение, произтичащо от правото на Съюза, да заплатят на правните субекти, които имат право на възстановяване, съответните лихви, считано от момента, в който възстановените мита са платени от тези правни субекти. Посоченото задължително тълкуване, пренесено на плоскостта на настоящия казус, води до извод, че размерът на пропуснатите ползи, които подлежат на обезщетение по чл.1, ал.1 ЗОДОВ, поради техния сигурен характер, представлява лихвата за забава върху депозита от датата на учредяването му до датата на възстановяването на сумата, т.е. от 24.10.2008 г. до 22.03.2011 г. За този период дружеството незаконосъобразно е било лишено от възможността да ползва собствените си средства, понасяйки вреди под формата на пропуснати ползи, съизмерими минимум със законната лихва за забава.

Не е налице и съпричиняване на вредите по смисъла на чл.5 от ЗОДОВ, тъй като не са установени предпоставките (противоправно поведение на ищеца), от които да следва извод за съпричиняване на претърпяните имуществени вреди от страна на ищеца.

Съдът приема, че в случая е установено наличието и на третата предпоставка, а именно наличие на пряка причинна връзка между отменения като незаконосъобразен административен акт и причинената имуществена вреда, предмет на предявения иск. За да освободи стоките си от митницата, ищецът е обвързан със задължението да обезпечи бъдещи изискуеми вземания на държавата, като е избрал да стори това чрез внасяне на паричен депозит. Лишавайки се от сумата по наложеното обезпечение, той получава внесената стока и има възможност да я реализира на пазара, за да предотврати евентуални по-големи загуби за себе си. Ако митническите органи не бяха издали незаконосъобразните актове, ищецът не би се лишили от собствените си средства и възможността да ги ползва в своя изгода. Следователно, действията на служителите на ответника, обективирани в издадения акт — отменен впоследствие по съдебен ред като незаконосъобразен, е единственият каузален фактор, който обуславя внасянето на обезпечението.

Правото на иск не е погасено по давност. Съгласно т.4 от ТР № 3/22.04.2005г. по гр.дело № 2/2004 г. ОСГК на ВКС, началният момент на погасителната давност за предявяване на искове за обезщетение, основаващи се на отменени като незаконосъобразни актове на администрацията, започва да тече от влизане в сила на решението, с което актът е отменен. В случая, административният акт — Решение № 637/24.10.2008 г. на Началника на Митница „А. С.“ е отменено с Решение №360/10.03.2010 г. по адм. дело №1901/2009 г. по описа на АССГ, оставено в сила с Решение №15145/10.12.2010 г. по адм. дело №6238/2010 г. по описа на ВАС. Исковата молба (от разделянето на която е образувано настоящото дело) е предявена в АССГ на 31.10.2011 г. Следователно искът за обезщетение е предявен в тригодишния срок по чл. 111, б.“в“ от ЗЗД и не е погасен по давност, тъй като съгласно разпоредбата на чл. 115,б.“ж“ от ЗЗД давност не тече докато трае съдебния процес относно вземането.

По изложените съображения настоящият състав приема, че ищецът е доказал

наличието на кумулативните предпоставки по чл.1, ал.1 ЗОДОВ за ангажиране отговорността на ответника, на същото основание в размер на 708.43 лева, ведно със законната лихва върху нея, считано от предявяване на исковата молба в съда - 31.10.2011 г. до окончателното изплащане на сумата. В останалата част искът следва да бъде отхвърлен.

При този изход на делото на основание чл.10, ал.3 ЗОДОВ на ищеца се дължат разноски. От представените по делото доказателства е видно, че същите са общо в размер на 325 лева, в това число: 25.00 лева държавна такса и 300.00 лева адвокатско възнаграждение, съобразно представения (лист 78 от делото) договор за правна защита и съдействие, установяващ извършеното плащане. Съразмерно на основателната част от исковата претенция на ищеца следва да бъдат присъдени разноски в размер на 252 лева. Независимо от частично отхвърлената претенция с оглед действащата норма на чл. 10, ал. 2 и ал. 3 ЗОДОВ, в редакцията към момента на първоначалното завеждане на иска и §6 от ПЗР на ЗИД на ЗОДОВ, разноски на ответника не се дължат.

Водим от гореизложеното Административен съд София-град, II отделение, 52-и състав

РЕШИ:

ОСЪЖДА Агенция „Митници“ – С., [улица], да заплати на [фирма], [населено място], [улица], ет.1, ап.1, ЕИК[ЕИК] **сумата 708.43 лв.**(седемстотин и осем лева и 43 ст.), представляващи имуществени вреди - пропуснати ползи, съизмерими със законната лихва върху сумата от 2511.00 лв. - платен депозит за освобождаване на стоки под митнически надзор, определен с Решение №637/24.10.2008 г. на Началника на Митница „А. С.“, отменено с Решение №360/10.03.2010 г. по адм. дело №1901/2009 г. по описа на АССГ, оставено в сила с Решение №15145/10.12.2010 г. по адм. дело №6238/2010 г. по описа на ВАС, влязло в сила на 10.12.2010 г., за периода от 24.10.2008 г. до 22.03.2011 г., ведно със законната лихва върху присъдената сума, считано от предявяването на исковата молба – 31.10.2011 г., до окончателното изплащане на сумата.

ОТХВЪРЛЯ иска в останалата му част за сумата над **708.43 лв.** до **914,78** лева.

ОСЪЖДА Агенция „Митници“ – С., [улица], да заплати на [фирма], [населено място], [улица], ет.1, ап.1,[ЕИК] деловодни разноски в размер на 252.00 /двеста петдесет и два/ лева.

Решението подлежи на обжалване пред ВАС в 14-дневен срок от уведомяване на страните, на които на основание чл.138, ал.3 АПК да се изпрати препис от същото.

СЪДИЯ: